Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (siódma izba)

z dnia 28 kwietnia 2016 r.*

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Środki ograniczające podjęte wobec Iranu w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu broni jądrowej — Zamrożenie środków finansowych — Udzielanie wsparcia rządowi Iranu — Działalność badawcza i rozwój technologiczny w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych — Prawo do obrony — Prawo do skutecznej ochrony sądowej — Naruszenie prawa i błąd w ocenie — Prawo własności — Proporcjonalność — Nadużycie władzy — Żądanie odszkodowawcze

W sprawie T-52/15

**Sharif University of Technology**, z siedzibą w Teheranie (Iran), reprezentowany przez M. Happolda, barrister,

strona skarżąca,

przeciwko

**Radzie Unii Europejskiej**, reprezentowanej przez V. Piessevaux i M. Bishopa, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mającej za przedmiot, po pierwsze, żądanie stwierdzenia nieważności decyzji Rady 2014/776/WPZiB z dnia 7 listopada 2014 r. zmieniającej decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 325, s. 19) w zakresie, w jakim na jej podstawie umieszczono nazwę skarżącego w wykazie zawartym w załączniku II do decyzji Rady 2010/413/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającej wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB (Dz.U. L 195, s. 39), a także rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 1202/2014 z dnia 7 listopada 2014 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (UE) nr 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 325, s. 3) w zakresie, w jakim na jego podstawie umieszczono nazwę skarżącego w wykazie zawartym w załączniku IX do rozporządzenia Rady (UE) nr 267/2012 z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 961/2010 (Dz.U. L 88, s. 1), oraz po drugie, żądanie zasądzenia zadośćuczynienia,

SĄD (siódma izba),

w składzie: M. van der Woude (sprawozdawca), prezes, I. Wiszniewska-Białecka i I. Ulloa Rubio, sędziowie,

sekretarz: M. Junius, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 3 grudnia 2015 r.,

* Język postępowania: angielski.

wydaje następujący

## Wyrok

### Okoliczności powstania sporu

1 Skarżący, Sharif University of Technology, jest instytutem szkolnictwa wyższego i badawczym, z siedzibą w Teheranie w Iranie. Założony w 1966 r., specjalizuje się w technologii, inżynierii i naukach fizycznych.

2 Niniejszą sprawę należy umiejscowić w kontekście środków ograniczających wprowadzonych w celu wywarcia nacisku na Islamską Republikę Iranu, aby doprowadzić do zakończenia przez nią działań grożących rozprzestrzenianiem broni jądrowej oraz działań związanych z rozwojem systemów przenoszenia broni jądrowej.

3 W dniu 9 czerwca 2010 r. Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (zwana dalej „Radą Bezpieczeństwa") przyjęła rezolucję nr 1929 (2010) (zwaną dalej „rezolucją nr 1929"), w której rozszerzono zakres środków ograniczających ustanowionych w rezolucjach Rady Bezpieczeństwa nr 1737 (2006), nr 1747 (2007) i nr 1803 (2008) oraz wprowadzono dodatkowe środki ograniczające wobec Islamskiej Republiki Iranu.

4 W dniu 17 czerwca 2010 r. Rada Europejska podkreśliła swoje coraz głębsze zaniepokojenie irańskim programem jądrowym i z zadowoleniem przyjęła uchwalenie przez Radę Bezpieczeństwa rezolucji nr 1929. Rada Europejska wezwała Radę Unii Europejskiej, aby ta przyjęła środki wdrażające środki zawarte w rezolucji nr 1929, a także środki dodatkowe, z myślą o wsparciu rozwiązania w drodze negocjacji wszystkich nierozstrzygniętych kwestii dotyczących opracowywania przez Islamską Republikę Iranu technologii istotnych dla potrzeb jej programów jądrowego i rakietowego. Środki te powinny dotyczyć sektora handlu, sektora finansów, irańskiego sektora transportu i kluczowych sektorów przemysłu gazowego i naftowego, a także dodatkowych celów, w szczególności Korpusu Strażników Rewolucji Islamskiej (zwanego dalej „IRGC").

5 W dniu 26 lipca 2010 r. Rada przyjęła decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającą wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB (Dz.U. L 195, s. 39), w załączniku II do której wymieniono osoby i podmioty – inne niż wskazane przez Radę Bezpieczeństwa lub Komitet ds. Sankcji utworzony na mocy rezolucji nr 1737 (2006), które zostały wspomniane w załączniku I – których aktywa podlegają zamrożeniu. W motywie 22 tej decyzji odniesiono się do rezolucji nr 1929 i przypominano, że w rezolucji tej zwrócono uwagę na potencjalny związek między dochodami Iranu pochodzącymi z sektora energetycznego a finansowaniem przez Iran działań istotnych z punktu widzenia rozprzestrzeniania materiałów jądrowych.

6 W dniu 23 stycznia 2012 r. Rada przyjęła decyzję 2012/35/WPZiB zmieniającą decyzję 2010/413 (Dz.U. L 19, s. 22). W motywie 8 tej decyzji powtórzono zasadniczo treść motywu 22 decyzji 2010/413 (zob. pkt 5 powyżej). Ponadto zgodnie z motywem 13 decyzji 2012/35 ograniczeniami w odniesieniu do przyjmowania oraz do zamrażania funduszy i zasobów gospodarczych powinny zostać objęte kolejne osoby i podmioty udzielające rządowi Iranu wsparcia, które pozwala mu kontynuować działania w dziedzinie jądrowej wrażliwe z punktu widzenia proliferacji lub opracowywanie systemów przenoszenia broni jądrowej, w szczególności osoby i podmioty zapewniające rządowi Iranu wsparcie finansowe, logistyczne lub materialne.

7 W art. 1 pkt 7 lit. a) ppkt (ii) decyzji 2012/35 dodano następujący przepis do art. 20 ust. 1 decyzji 2010/413:

„c) inne osoby nieobjęte zakresem załącznika I, udzielające wsparcia rządowi Iranu, oraz osoby i podmioty z nimi powiązane, zgodnie z wykazem w załączniku II”.

8 W konsekwencji na podstawie postanowień traktatu FUE w dniu 23 marca 2012 r. Rada przyjęła rozporządzenie (UE) nr 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 961/2010 (Dz.U. L 88, s. 1). Mając na celu wykonanie art. 1 pkt 7 lit. a) ppkt (ii) decyzji 2012/35, w art. 23 ust. 2 tego rozporządzenia przewidziano zamrożenie środków finansowych osób, podmiotów i organów wymienionych w załączniku IX, które zostały określone jako:

„[…]

d) inne osoby, podmioty lub organy udzielające wsparcia, takiego jak wsparcie materialne, logistyczne lub finansowe, rządowi Iranu oraz osobom i podmiotom z nim związanym;

[…]”.

9 W dniu 15 października 2012 r. Rada przyjęła decyzję 2012/635/WPZiB zmieniającą decyzję 2010/413 (Dz.U. L 282, s. 58). Zgodnie z motywem 6 decyzji 2012/635 stosowne jest dokonanie przeglądu zakazu dostarczania, sprzedaży lub przekazywania Iranowi dodatkowych towarów i technologii podwójnego zastosowania ujętych w załączniku I do rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania (Dz.U. L 134, s. 1), w celu włączenia produktów, które mogą mieć znaczenie dla branż kontrolowanych pośrednio lub bezpośrednio przez IRGC lub które mogą mieć znaczenie dla irańskiego programu jądrowego, wojskowego oraz dotyczącego pocisków balistycznych, przy uwzględnieniu potrzeby unikania niepożądanych skutków dla ludności cywilnej Iranu. Ponadto motyw 9 decyzji 2012/635 stanowi, że należy zakazać sprzedaży, dostarczania lub przekazywania do Iranu kluczowego sprzętu morskiego i technologii wykorzystywanych w budownictwie okrętowym, konserwacji lub naprawie statków. Co więcej, zgodnie z motywem 16 tej decyzji do zawartego w załączniku II do decyzji 2010/413 wykazu osób i podmiotów objętych środkami ograniczającymi należy dodać kolejne osoby i podmioty, w szczególności irańskie podmioty państwowe działające w sektorze ropy naftowej i gazu, ponieważ stanowią one istotne źródło dochodów rządu irańskiego.

10 Artykuł 1 pkt 8 lit. a) decyzji 2012/635 zmienił art. 20 ust. 1 lit. c) decyzji 2010/413, który stanowi zatem, że środkami ograniczającymi są objęte:

„c) inne osoby niewymienione w załączniku I, udzielające wsparcia rządowi Iranu, oraz osoby i podmioty do nich należące lub przez nie kontrolowane lub osoby i podmioty z nimi powiązane, zgodnie z wykazem w załączniku II”.

11 W dniu 21 grudnia 2012 r. Rada przyjęła rozporządzenie (UE) nr 1263/2012 zmieniające rozporządzenie nr 267/2012 (Dz.U. L 356, s. 34). Artykuł 1 pkt 11 rozporządzenia nr 1263/2012 zmienił art. 23 ust. 2 lit. d) rozporządzenia nr 267/2012, który w związku z tym przewiduje zamrożenie środków finansowych osób, podmiotów i organów wymienionych w załączniku IX, które zostały określone jako:

„d) inne osoby, podmioty lub organy udzielające wsparcia, takiego jak wsparcie materialne, logistyczne lub finansowe, rządowi Iranu oraz podmiotom będącym ich własnością lub przez nie kontrolowanym, lub osobom i podmiotom z nimi związanym”.

12 Nazwa skarżącego została umieszczona po raz pierwszy w wykazach zawartych w tabeli I załącznika II do decyzji 2010/413 na mocy decyzji 2012/829/WPZiB z dnia 21 grudnia 2012 r. zmieniającej decyzję 2010/413 (Dz.U. L 356, s. 71) i w wykazach zawartych w tabeli I załącznika IX do rozporządzenia nr 267/2012 na mocy rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 1264/2012 z tego samego dnia, dotyczącego wykonania rozporządzenia nr 267/2012 (Dz.U. L 356, s. 55).

13 Umieszczenie to uzasadniono w następujący sposób:

„Sharif University of Technology (SUT) wspomaga wskazane podmioty w naruszaniu przepisów sankcji ONZ i UE nałożonych na Iran i bezpośrednio wspiera podejmowanie przez Iran działań stwarzających zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej. Pod koniec 2011 r. SUT oddał do dyspozycji laboratoria do korzystania przez wskazany przez ONZ irański podmiot zajmujący się działalnością jądrową, Kalaye Electric Company (KEC), oraz podmiot wskazany przez UE – Iran Centrifuge Technology Company (TESA)”.

14 W wyroku z dnia 3 lipca 2014 r., Sharif University of Technology/Rada (T-181/13, EU:T:2014:607), Sąd stwierdził nieważność decyzji 2012/829 i rozporządzenia nr 1264/2012 w zakresie, w jakim dotyczą one skarżącego.

15 Pismem z dnia 4 września 2014 r. Rada poinformowała skarżącego o swoim zamiarze ponownego umieszczenia jego nazwy w wykazach na podstawie nowego uzasadnienia i wezwała go do przedstawienia uwag w terminie upływającym w dniu 15 września 2014 r. W piśmie tym Rada stwierdziła, że skarżący udziela wsparcia rządowi irańskiemu za pomocą porozumień o współpracy zawieranych z irańskimi organizacjami rządowymi wskazanymi przez Organizację Narodów Zjednoczonych i Unię Europejską. Rada załączyła do tego pisma zawarte w jej aktach dokumenty, na których opiera się to nowe umieszczenie w wykazach.

16 Pismem z dnia 15 września 2014 r. skarżący wniósł do Rady o ponowne rozpatrzenie wydanej przez nią decyzji.

17 W dniu 7 listopada 2014 r. Rada przyjęła decyzję 2014/776/WPZiB zmieniającą decyzję 2010/413 (Dz.U. L 325, s. 19). W decyzji tej nazwa skarżącej została ponownie umieszczona w tabeli I, zawartej w załączniku II do decyzji 2010/413, zawierającej wykaz „[osób] i podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz broni jądrowej lub pocisków balistycznych oraz osób i podmiotów popierających rząd Iranu”.

18 W konsekwencji tego samego dnia Rada przyjęła rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1202/2014 dotyczące wykonania rozporządzenia nr 267/2012 (Dz.U. L 325, s. 3), w którym ponownie umieszczono nazwę skarżącego w tabeli I załącznika IX do rozporządzenia nr 267/2012, zawierającej wykaz „[osób] i podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz broni jądrowej lub pocisków balistycznych oraz osób i podmiotów popierających rząd Iranu”.

19 W decyzji 2014/776 i w rozporządzeniu wykonawczym 1202/2014 (zwanych dalej łącznie „zaskarżonymi aktami”) umieszczenie nazwy skarżącego w wykazach zostało uzasadnione w następujący sposób:

„Sharif University of Technology (SUT) zawarł szereg umów o współpracy z irańskimi organizacjami rządowymi umieszczonymi w wykazach ONZ lub UE i działającymi w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych, szczególnie w dziedzinie produkcji pocisków balistycznych i związanych z nimi zamówień. Są to m.in.: umowa z umieszczoną w wykazie UE Organizacją Przemysłu Lotniczego (Aerospace Industries Organisation) w dziedzinie m.in. produkcji satelitów; umowa o współpracy z irańskim Ministerstwem Obrony i [IRGC] w sprawie konkursów dotyczących łodzi bezzałogowych; ogólniejsza umowa z siłami powietrznymi IRGC obejmująca rozwój i zacieśnienie stosunków z tym uniwersytetem oraz współpracy organizacyjnej i strategicznej. SUT jest jedną z sześciu szkół wyższych,

które podpisały umowę o wspieraniu rządu Iranu poprzez badania nad obronnością; prowadzi również kursy dyplomowe w zakresie inżynierii bezzałogowych statków powietrznych m.in. na podstawie projektów Ministerstwa Nauki. Ogół tych działań wskazuje na wysoki stopień zaangażowania w działalność irańskiego rządu w dziedzinie wojskowej i w dziedzinach powiązanych, co stanowi wsparcie udzielane rządowi Iranu".

20 Organizacja Przemysłu Lotniczego (zwana dalej „AIO") została umieszczona w wykazach z następujących względów:

„AIO prowadzi nadzór nad wytwarzaniem pocisków w Iranie, w tym nadzoruje Shahid Hemmat Industrial Group, Shahid Bagheri Industrial Group oraz Fajr Industrial Group; grupy te zostały wskazane w rezolucji RB ONZ nr 1737 (2006). Szef AIO oraz dwaj inni wyżsi rangą urzędnicy zostali również wskazani w rezolucji RB ONZ nr 1737 (2006)".

21 Umieszczenie IRGC w wykazach zostało uzasadnione w następujący sposób:

„Odpowiada za irański program jądrowy. Sprawuje kontrolę operacyjną nad irańskim programem balistycznym. Podjął próby zamówień w celu wspierania irańskiego programu balistycznego i jądrowego".

22 Pismem z dnia 10 listopada 2014 r. Rada poinformowała skarżącego o swojej decyzji, aby ponownie umieścić jego nazwę w wykazach.

23 Pismem z dnia 2 lutego 2015 r. skarżący zażądał od Rady przekazania mu wszystkich materiałów, informacji i dowodów, na których podstawie Rada przyjęła decyzję o ponownym umieszczeniu jego nazwy w wykazach, a także ujawnienia tożsamości państwa członkowskiego, które wystąpiło z propozycją tego nowego umieszczenia.

**Postępowanie i żądania stron**

24 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 4 lutego 2015 r. skarżący wniósł niniejszą skargę.

25 W piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 września 2015 r. skarżący wniósł o przeprowadzenie rozprawy, wskazując powody, dla których domaga się wysłuchania go, zgodnie z art. 106 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem. Rada nie zajęła w wyznaczonym terminie stanowiska w przedmiocie przeprowadzenia rozprawy. Na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd (siódma izba) uwzględnił wniosek skarżącego.

26 Skarżący wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonych aktów w zakresie, w jakim akty te go dotyczą;

— zasądzenie od Rady na rzecz skarżącego zadośćuczynienia za krzywdę w postaci naruszenia jego dobrego imienia przez zaskarżone akty;

— obciążenie Rady kosztami postępowania.

27 Rada wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi jako bezzasadnej;

— obciążenie skarżącego kosztami postępowania.

## Co do prawa

1. *W przedmiocie żądania stwierdzenia nieważności*

28 Na poparcie żądania stwierdzenia nieważności skarżący powołuje cztery zarzuty, dotyczące, zarzut pierwszy – naruszenia jego prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej, zarzut drugi – naruszenia prawa i oczywistych błędów w ocenie, zarzut trzeci – naruszenia prawa własności i zasady proporcjonalności, oraz zarzut czwarty – nadużycia władzy.

*W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej*

29 W pierwszej kolejności skarżący zarzuca Radzie niewskazanie w piśmie z dnia 10 listopada 2014 r. (zob. pkt 22 powyżej) daty przyjęcia decyzji o ponownym umieszczeniu jego nazwy w wykazach. Przypomina on w tym kontekście, że w piśmie z dnia 15 września 2014 r. złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie.

30 W tym względzie wystarczy wskazać, że Rada załączyła do swojego wyżej wspomnianego pisma z dnia 10 listopada 2014 r. – otrzymanego przez skarżącego w dniu 25 listopada 2014 r. – kopię publikacji zaskarżonych aktów w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wskazującej wyraźnie w tytule tych aktów ich datę przyjęcia, a mianowicie dzień 7 listopada 2014 r.

31 W drugiej kolejności skarżący zarzuca Radzie nieuwzględnienie jego wniosku o udzielenie dostępu do akt, przedstawionego w piśmie z dnia 2 lutego 2015 r. Według skarżącego Rada nie przedstawiła mu bowiem istotnych wewnętrznych dokumentów, niezgodnie z jej praktyką w innych sprawach dotyczących środków ograniczających. Ponadto niektóre poszlaki wskazują na to, że zaskarżone akty zostały przyjęte na podstawie informacji, które nie były zawarte w dokumentach przekazanych w piśmie Rady z dnia 4 września 2014 r. W tym względzie skarżący twierdzi, że owe dokumenty nie zawierają najmniejszego dowodu wspierającego wskazane w zaskarżonych aktach uzasadnienie umieszczenia w wykazach, zgodnie z którym skarżący „prowadzi również kursy dyplomowe w zakresie inżynierii bezzałogowych statków powietrznych m.in. na podstawie projektów Ministerstwa Nauki".

32 A zatem skarżący jest zdania, że – nie udzielając mu pełnego dostępu, w tym jeśli chodzi o tożsamość państwa członkowskiego, które wystąpiło z propozycją ponownego umieszczenia jego nazwy w wykazach – Rada naruszyła przysługujące mu prawo do obrony i prawo do skutecznej ochrony sądowej.

33 Należy stwierdzić, że pismem z dnia 4 września 2014 r. Rada powiadomiła skarżącego o swoim zamiarze ponownego umieszczenia jego nazwy w wykazach (zob. pkt 15 powyżej), a także o znajdujących się w jej posiadaniu dowodach i informacjach, na których oparła się w celu przyjęcia zaskarżonych aktów. W odpowiedzi na skargę Rada uściśliła, że poza powyższymi materiałami jej akta zawierają wyłącznie pochodzące od państwa członkowskiego propozycję i zmienioną propozycję ponownego umieszczenia nazwy skarżącego w wykazach, a także notę przedstawioną przez Sekretariat Generalny Komitetowi Stałych Przedstawicieli (Coreper) i Radzie w celu przyjęcia zaskarżonych aktów. W piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 4 września 2015 r. Rada przedstawiła te dokumenty.

34 Z dokumentów tych – w których tożsamość państwa członkowskiego, które wystąpiło z propozycją ponownego umieszczenia, a także wszystkie niedotyczące skarżącego dane zostały utajnione – wynika zaś, że nie zawierają one żadnej istotnej dodatkowej informacji w porównaniu z tymi, które przekazano skarżącemu w piśmie z dnia 4 września 2014 r. i w dokumentach załączonych do tego pisma.

35 W konsekwencji należy stwierdzić, po pierwsze, że twierdzenia skarżącego, zgodnie z którymi zaskarżone akty zostały przyjęte na podstawie informacji, których nie zawarto w dokumentach przekazanych mu w piśmie z dnia 4 września 2014 r. (zob. pkt 31 powyżej), nie są zasadne.

36 Po drugie, należy wskazać, że tożsamość państwa członkowskiego, które wystąpiło z propozycją umieszczenia w wykazach, ma jako taka charakter poufny sprzeciwiający się – z nadrzędnych względów związanych z bezpieczeństwem Unii lub jej państw członkowskich lub z prowadzeniem ich stosunków międzynarodowych – powiadomieniu o niej danego podmiotu. Brak ujawnienia tej informacji skarżącemu nie może jednak naruszyć jego prawa do obrony ani prawa do skutecznej ochrony sądowej w zakresie, w jakim nie ma on żadnego wpływu na przyznaną skarżącemu możliwość skutecznego przedstawienia swoich uwag dotyczących uzasadnienia umieszczenia jego nazwy i dowodów, na których opiera się to uzasadnienie.

37 Z powyższego wynika, że zarzut pierwszy należy oddalić.

*W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia prawa i oczywistych błędów w ocenie*

38 Skarżący podnosi, że Rada dokonała błędnej wykładni prawnego kryterium odnoszącego się do udzielania wsparcia rządowi irańskiemu, wskazanego w art. 20 ust. 1 lit. c) decyzji 2010/413 i w art. 23 ust. 2 lit. d) rozporządzenia nr 267/2012 (zwanego dalej „spornym kryterium"), na którym oparto ponowne umieszczenie jego nazwy w wykazach zaskarżonych aktów. Skarżący twierdzi w istocie, że kryterium to nie obejmuje działalności badawczej ani rozwoju technologicznego w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych – powołanych w uzasadnieniu umieszczenia jego nazwy w wykazach – wobec braku związku między powyższą działalnością a programem rozprzestrzeniania broni jądrowej Islamskiej Republiki Iranu. Ponadto skarżący twierdzi, że przekazane przez Radę tytułem dowodów dokumenty nie pozwalają na wykazanie uzasadnienia umieszczenia jego nazwy w wykazach.

W przedmiocie wykładni spornego kryterium w odniesieniu do działalności w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych, wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonych aktów

39 W pierwszej kolejności skarżący zarzuca Radzie przyjęcie literalnej wykładni spornego kryterium, pozwalającej na objęcie szerokiej grupy podmiotów, w tym podatników irańskich. Zdaniem skarżącego kryterium to odnosi się wyłącznie do udzielania wsparcia pozwalającego rządowi irańskiemu nadal prowadzić działalność stwarzającą zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej, co wymaga istnienia związku przyczynowego między zachowaniem stanowiącym „udzielanie wsparcia" a dalszym prowadzeniem takiej działalności. Wymóg istnienia takiego związku przyczynowego wynika zdaniem skarżącego z motywu 13 decyzji 2012/35, z art. 215 ust. 1 TFUE i z wyroku z dnia 13 marca 2012 r., Tay Za/Rada (C-376/10 P, Zb.Orz., EU:C:2012:138, pkt 61, 67).

40 W orzecznictwie potwierdzono, po pierwsze, że sporne kryterium odnosi się wyłącznie do udzielania wsparcia rządowi irańskiemu pozwalającego mu nadal prowadzić działalność polegającą na rozprzestrzenianiu broni jądrowej. Po drugie, to udzielanie wsparcia materialnego, finansowego lub logistycznego musi cechować się szczególnym „znaczeniem jakościowym lub ilościowym". Po trzecie, zdaniem skarżącego cel spornego kryterium stanowi pozbawienie rządu irańskiego źródeł dochodów, aby zmusić go do zakończenia rozwoju programu rozprzestrzeniania broni jądrowej. Skarżący powołuje się w szczególności na wyroki: z dnia 16 lipca 2014 r., National Iranian Oil Company/Rada (T-578/12, EU:T:2014:678, pkt 119, 120); z dnia 25 marca 2015 r., Central Bank of Iran/Rada (T-563/12, Zb.Orz., EU:T:2015:187, pkt 66); z dnia 25 czerwca 2015 r., Iranian Offshore Engineering & Construction/Rada [T-95/14, Zb.Orz. (Fragmenty), EU:T:2015:433, pkt 53].

41 W drugiej kolejności skarżący podnosi, że jego podnoszona współpraca z różnymi ministerstwami rządu irańskiego nie stanowi udzielania wsparcia w rozumieniu spornego kryterium, ponieważ ta określona w ten sposób działalność nie wykazuje znaczenia jakościowego lub ilościowego niezbędnego, aby umożliwić domniemanie, iż udziela on wsparcia finansowego lub logistycznego rządowi irańskiemu, wspierając dalsze prowadzenie działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

42 W tym względzie skarżący twierdzi, że jest finansowanym przez państwo irańskie uniwersytetem publicznym. A zatem w odróżnieniu od dużych przedsiębiorstw działających w sektorze finansowym lub w sektorze ropy naftowej i gazu, uprzednio umieszczonych w wykazach na podstawie spornego kryterium, skarżący nie dostarcza rządowi irańskiemu środków finansowych, w odniesieniu do których można byłoby domniemywać, iż wspierają one dalsze prowadzenie działalności Islamskiej Republiki Iranu polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

43 Z powyższego skarżący wywodzi, że w tych okolicznościach to na Radzie ciąży obowiązek wykazania, iż poprzez swoje znaczenie jakościowe zarzucana mu przez Radę działalność pozwala rządowi irańskiemu nadal prowadzić działalność polegającą na rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

44 Rada kwestionuje te argumenty.

45 Z uzasadnienia zaskarżonych aktów (zob. pkt 19 powyżej) wynika, iż Rada ponownie umieściła nazwę skarżącego w wykazach ze względu na to, że „istotny poziom zaangażowania na rzecz rządu Iranu w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych” stanowi udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu, w rozumieniu spornego kryterium.

46 Aby wykazać istnienie takiego zaangażowania, w zaskarżonych aktach Rada oparła się na zbiorze okoliczności:

— istnieniu umów o współpracy z irańskimi organizacjami rządowymi umieszczonymi w wykazach ONZ lub Unii i działającymi w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych, szczególnie w dziedzinie produkcji pocisków balistycznych, i związanych z nimi zamówień, a mianowicie:

  — umowy z AIO w celu produkcji satelitów;

  — współpracy z irańskim ministerstwem obrony i z IRGC w ramach konkursów dotyczących łodzi „bezzałogowych”;

  — ogólniejszej umowy z siłami powietrznymi IRGC obejmującej rozwój i zacieśnianie wzajemnych stosunków oraz współpracę organizacyjną i strategiczną;

— uczestnictwie skarżącego w umowie zawartej przez sześć uniwersytetów w celu wspierania rządu irańskiego poprzez badania związane z obronnością;

— okoliczności, że skarżący prowadzi opracowane przez ministerstwo nauki, badań i technologii kursy uniwersyteckie w zakresie inżynierii bezzałogowych statków powietrznych.

47 Przedstawione w pkt 45 i 46 powyżej uzasadnienie zaskarżonych aktów wskazuje jasno na to, że Rada w istocie zarzuca skarżącemu udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu w dziedzinie badawczej i technologii wojskowych lub w dziedzinach powiązanych, w szczególności za pomocą umów o współpracy z AIO i z IRGC, które to podmioty także zostały umieszczone w wykazach i działają w tych dziedzinach (zob. pkt 20 i 21 powyżej).

48 A zatem należy rozpatrzyć argumentację skarżącego, zgodnie z którą działalność badawcza i rozwój technologiczny w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych – we współpracy z ministerstwem obrony lub z podmiotami państwowymi, które same są umieszczone w wykazach – nie są objęte spornym kryterium, gdy Rada nie wykaże, iż wspomniana działalność ma znaczenie ilościowe lub jakościowe pozwalające na stwierdzenie, że działalność ta wspiera dalsze prowadzenie irańskiego programu jądrowego stwarzającego zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej (zob. pkt 41 powyżej).

49 W pierwszej kolejności wbrew temu, co twierdzi skarżący (zob. pkt 39 powyżej), sporne kryterium nie wymaga wykazania istnienia związku przyczynowego między zachowaniem stanowiącym udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu a dalszym prowadzeniem działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

50 Jest prawdą, że zgodnie z orzecznictwem sporne kryterium nie dotyczy jakiejkolwiek formy wsparcia rządu Iranu, lecz form wsparcia, które z uwagi na swoje znaczenie ilościowe lub jakościowe przyczyniają się do dalszego prowadzenia irańskich działań w dziedzinie jądrowej. Interpretowane pod kontrolą sądów Unii w związku z celem polegającym na wywarciu nacisku na rząd Iranu, aby zmusić go do zakończenia działań stwarzających zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej, sporne kryterium określa zatem w sposób obiektywny ograniczoną kategorię osób i podmiotów mogących podlegać środkom w postaci zamrożenia środków finansowych (ww. w pkt 40 wyrok National Iranian Oil Company/Rada, EU:T:2014:678, pkt 119).

51 W świetle wspomnianego w pkt 50 powyżej celu środków polegających na zamrożeniu środków finansowych ze spornego kryterium jednoznacznie wynika bowiem, że dotyczy ono w sposób ukierunkowany i selektywny własnej działalności danej osoby lub danego podmiotu, która to działalność – nawet jeśli jako taka nie ma żadnego bezpośredniego ani pośredniego związku z rozprzestrzenianiem broni jądrowej – może jednak wspierać to rozprzestrzenianie, udzielając rządowi irańskiemu zasobów lub możliwości, w szczególności o charakterze materialnym, finansowym lub logistycznym, pozwalających mu nadal prowadzić działalność polegającą na rozprzestrzenianiu broni jądrowej (zob. podobnie ww. w pkt 40 wyrok National Iranian Oil Company/Rada, EU:T:2014:678, pkt 120; wyrok z dnia 29 kwietnia 2015 r., National Iranian Gas Company/Rada, T-9/13, EU:T:2015:236, pkt 62).

52 Niemniej, wbrew przedstawionej przez skarżącego wykładni, z przedstawionego w pkt 50 i 51 powyżej orzecznictwa nie wynika, że pojęcie „udzielania wsparcia rządowi irańskiemu" wymaga wykazania związku między tym udzielaniem wsparcia a działalnością jądrową Islamskiej Republiki Iranu. W tym względzie Rada słusznie podnosi, że skarżący miesza z jednej strony kryterium dotyczące udzielania wsparcia rządowi irańskiemu, wskazane w art. 20 ust. 1 lit. c) decyzji 2010/413 i w art. 23 ust. 2 lit. d) rozporządzenia nr 267/2012 – jedyne istotne w niniejszym wypadku – oraz z drugiej strony kryterium dotyczące „zaangażowania w irańskie działania w dziedzinie jądrowej wrażliwe z punktu widzenia proliferacji lub opracowywania systemów przenoszenia broni jądrowej", wskazane w art. 20 ust. 1 lit. b) tej decyzji i w art. 23 ust. 2 lit. a) tego rozporządzenia (zob. podobnie ww. w pkt 40 wyrok National Iranian Oil Company/Rada, EU:T:2014:678, pkt 139). Otóż stosowanie pierwszego kryterium nie wymaga istnienia pewnego stopnia powiązania – nawet pośredniego – z działalnością jądrową Iranu, wymaganego do celów stosowania drugiego z wyżej wspomnianych kryteriów, dotyczącego udzielania wsparcia działalności jądrowej Iranu (zob. podobnie wyrok z dnia 28 listopada 2013 r., Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, Zb.Orz., EU:C:2013:776, pkt 80; ww. w pkt 40 wyrok Central Bank of Iran/Rada, EU:T:2015:187, pkt 66).

53 Jeśli chodzi o sporne kryterium, z motywu 13 decyzji 2012/35 (zob. pkt 6 powyżej), na mocy której wprowadzono to kryterium do art. 20 ust. 1 lit. c) decyzji 2010/413, wynika bowiem wyraźnie, że Rada – uznając, że udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu może wspierać dalsze prowadzenie działalności stwarzającej zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej lub opracowywanie systemów przenoszenia broni jądrowej – zamierzała rozszerzyć kryteria umieszczenia w wykazach, rozszerzając przyjęcie

środków w postaci zamrożenia środków finansowych na osoby i podmioty udzielające wsparcia wspomnianemu rządowi, nie wymagając, aby to udzielanie wsparcia było bezpośrednio lub pośrednio związane z taką działalnością (zob. podobnie ww. w pkt 40 wyrok National Iranian Oil Company/Rada, EU:T:2014:678, pkt 118).

54 A zatem istnienie związku między udzielaniem wsparcia rządowi irańskiemu a dalszym prowadzeniem działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej zostało wyraźnie określone w mających zastosowanie uregulowaniach. W tym kontekście sporne kryterium powinno być rozumiane jako dotyczące udzielania wszelkiego wsparcia, które – mimo że nie ma ono żadnego bezpośredniego lub pośredniego związku z rozwojem rozprzestrzeniania broni jądrowej – może jednak poprzez swoje znaczenie ilościowe lub jakościowe wspierać taki rozwój, udzielając rządowi irańskiemu zasobów lub możliwości, w szczególności o charakterze materialnym, finansowym lub logistycznym. A zatem Rada nie musi wykazywać istnienia związku między zachowaniem stanowiącym udzielanie wsparcia a ułatwieniem działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej, ponieważ taki związek wykazują mające zastosowanie ogólne przepisy (zob. podobnie ww. w pkt 40 wyroki: National Iranian Oil Company/Rada, EU:T:2014:678, pkt 140; Central Bank of Iran/Rada, EU:T:2015:187, pkt 81; ww. w pkt 51 wyrok National Iranian Gas Company/Rada, EU:T:2015:236, pkt 65).

55 Należy zatem oddalić twierdzenie skarżącego, zgodnie z którym wspomniana w pkt 53 i 54 powyżej wykładnia spornego kryterium jest wyłącznie literalna i prowadzi do objęcia wykazami szerokiej grupy osób (zob. pkt 39 powyżej). Ta wykładnia spornego kryterium, w świetle jej kontekstu prawnego, odnosi się bowiem w sposób ukierunkowany do ograniczonej kategorii osób (zob. pkt 50 i 51 powyżej) i nie może obejmować zwykłego faktu wywiązywania się z obowiązków ustawowych, w szczególności podatkowych (ww. w pkt 40 wyrok National Iranian Oil Company/Rada, EU:T:2014:678, pkt 121).

56 Jeśli chodzi o art. 215 ust. 1 TFUE i ww. w pkt 39 wyrok Tay Za/Rada (EU:C:2012:138) – także powołany przez skarżącego – w niniejszym wypadku są one pozbawione istotności w zakresie, w jakim rozporządzenie nr 267/2012, wykonane rozporządzeniem wykonawczym nr 1202/2014, opiera się na art. 215 ust. 2 TFUE, a rozpatrywane przez Trybunał w wyżej wspomnianym wyroku środki zostały przyjęte na podstawie art. 60 WE i 301 WE i wpisywały się w całkowicie odmienne ramy prawne niż środki ograniczające podjęte wobec Republiki Związku Myanmar.

57 W drugiej kolejności należy także oddalić argument skarżącego, zgodnie z którym – jako że zarzucane mu wsparcie rządu irańskiego nie jest finansowe, w odróżnieniu od wsparcia udzielanego przez instytucje finansowe lub przedsiębiorstwa działające w sektorze ropy naftowej lub gazu, uprzednio umieszczone w wykazach na podstawie spornego kryterium – Rada powinna wykazać, że udzielane wsparcie przyczynia się do dalszego prowadzenia działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej (zob. pkt 42 i 43 powyżej).

58 Jest prawdą, że w powołanych przez skarżącego wyrokach (zob. pkt 40 powyżej), dotyczących w szczególności sektora ropy naftowej i gazu w Iranie, Sąd stwierdził, że działalność przedsiębiorstw państwowych działających w tym sektorze (ww. w pkt 40 wyrok National Iranian Oil Company/Rada, EU:T:2014:678, pkt 141) lub przedsiębiorstw udzielających wsparcia logistycznego rządowi irańskiemu we wspomnianym sektorze (zob. podobnie ww. w pkt 40 wyrok Iranian Offshore Engineering & Construction/Rada, EU:T:2015:433, pkt 54) spełnia sporne kryterium, podkreślając w istocie, że mające zastosowanie uregulowania – a w szczególności motyw 22 decyzji 2010/413 (zob. pkt 5 powyżej), motyw 8 decyzji 2012/35 (zob. pkt 6 powyżej) i motyw 16 decyzji 2012/635 (zob. pkt 9 powyżej) – wskazują na związek między źródłem dochodów, które Islamska Republika Iranu czerpie z tego sektora, a finansowaniem działalności stwarzającej zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej.

59 Natomiast sporne kryterium nie może być interpretowane w ten sposób, że ma ono na celu wyłącznie pozbawienie rządu irańskiego źródeł dochodów i w konsekwencji zmuszenie go do zakończenia działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej. Kryterium to odnosi się bowiem do udzielania wszelkiego wsparcia, które poprzez swoje znaczenie ilościowe lub jakościowe może wspierać

dalsze prowadzenie tej działalności, a oceny tej należy dokonywać w odniesieniu do wszystkich istotnych mających zastosowanie uregulowań (zob. pkt 54 powyżej). W motywie 13 decyzji 2012/35 i w art. 23 ust. 2 lit. d) rozporządzenia nr 267/2012 wskazano tytułem przykładu, że może chodzić o udzielanie wsparcia materialnego, logistycznego lub finansowego.

60 W trzeciej kolejności należy zatem rozpatrzyć, czy w kontekście mających zastosowanie uregulowań działalność badawcza i rozwój technologiczny w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych, która nie odpowiada jednemu z trzech rodzajów wsparcia – materialnego, finansowego lub logistycznego – wspomnianych tytułem przykładu w tych uregulowaniach (zob. pkt 59 powyżej), może zostać objęta spornym kryterium.

61 W tym względzie należy wskazać, iż z decyzji 2010/413 i z rozporządzenia nr 267/2012 wynika, że środki ograniczające mogą być przyjęte wobec osób lub podmiotów przyczyniających się do nabywania przez Islamską Republikę Iranu – w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych – towarów i technologii zabronionych czy też udzielających pomocy technicznej w związku z tymi towarami i technologiami. Istnienie związku między tymi ostatnimi a rozprzestrzenianiem broni jądrowej zostało bowiem ustalone przez prawodawcę Unii w mających zastosowanie przepisach ogólnych (zob. analogicznie ww. w pkt 52 wyrok Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, EU:C:2013:776, pkt 76).

62 W szczególności w art. 1 ust. 1 lit. c) decyzji 2010/413 zabroniono dostarczania, sprzedawania lub przekazywania Islamskiej Republice Iranu uzbrojenia i wszelkiego rodzaju pokrewnych zasobów materiałowych, w tym pojazdów wojskowych i sprzętu wojskowego. Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 267/2012 zakazane jest udzielanie, bezpośrednio lub pośrednio, pomocy technicznej związanej z towarami i technologiami wymienionymi we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej, przyjętym przez Radę w dniu 17 marca 2014 r. (Dz.U. C 107, s. 1, zwanym dalej „wspólnym wykazem uzbrojenia"), lub związanej z dostarczaniem, wytwarzaniem, konserwacją i użytkowaniem towarów zawartych w tym wykazie, jakimkolwiek osobom, podmiotom lub organom z Iranu lub do użytku w tym państwie.

63 A zatem określając taki zakaz w odniesieniu do niektórych rodzajów sprzętu wojskowego, w ramach rozporządzenia nr 267/2012 prawodawca ustalił istnienie związku między nabywaniem przez Islamską Republikę Iranu tego rodzaju sprzętu a dalszym prowadzeniem przez rząd irański działalności stwarzającej zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej lub opracowywania systemów przenoszenia broni jądrowej.

64 Ten sposób wykładni potwierdzają rezolucje nr 1737 (2006) i nr 1929 Rady Bezpieczeństwa, przyjęte odpowiednio w dniach 23 grudnia 2006 r. oraz 9 czerwca 2010 r. i wspomniane odpowiednio w motywach 1 i 4 decyzji 2012/35. Przepisy ogólne Unii przewidujące przyjęcie środków ograniczających powinny bowiem być interpretowane w świetle brzmienia i celu rezolucji Rady Bezpieczeństwa, które te przepisy wykonują (wyroki: z dnia 16 listopada 2011 r., Bank Melli Iran/Rada, C-548/09 P, Zb.Orz., EU:C:2011:735, pkt 104; z dnia 25 kwietnia 2012 r., Manufacturing Support & Procurement Kala Naft/Rada, T-509/10, Zb.Orz., EU:T:2012:201, pkt 83). Dwie wyżej wspomniane rezolucje odnoszą się zaś do przyjęcia odpowiednich środków w celu zapobieżenia opracowywaniu przez Islamską Republikę Iranu technologii wrażliwych dla wsparcia jej programów jądrowych i programów związanych z pociskami. Zwłaszcza w wykazach sprzętu i technologii, których dostarczanie Islamskiej Republice Iranu jest zabronione na mocy wspomnianych rezolucji – wykazach, do których odsyła zwłaszcza rezolucja nr 1929 – wskazano w szczególności satelity i bezzałogowe statki powietrzne.

65 A zatem udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu w zakresie badań i rozwoju technologicznego, w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych, spełnia sporne kryterium, gdy odnosi się do sprzętu lub technologii wymienionych we wspólnym wykazie uzbrojenia, którego nabywanie przez Islamską Republikę Iranu jest zabronione (zob. pkt 62 powyżej).

66 W tym względzie należy uściślić, że wspólny wykaz uzbrojenia odnosi się w szczególności do następujących rodzajów uzbrojenia:

„ML 9 Wojenne jednostki pływające (nawodne lub podwodne), specjalny sprzęt morski, wyposażenie, elementy składowe i inne nawodne jednostki pływające, takie jak:

[…]

a. jednostki pływające i elementy składowe, takie jak:

1. jednostki (nawodne lub podwodne) specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych, bez względu na aktualny stan techniczny lub zdolności do działania oraz bez względu na posiadanie systemów przenoszenia broni i opancerzenia, kadłuby oraz części kadłubów dla takich jednostek pływających oraz elementy składowe do nich specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych;

[…]

ML 10 »Statki powietrzne«, »statki powietrzne lżejsze od powietrza«, bezzałogowe statki powietrzne ([drony]), silniki i sprzęt do »statków powietrznych«, pokrewne wyposażenie i elementy składowe, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych:

[…]

c. bezzałogowe statki powietrzne oraz sprzęt pokrewny, oraz specjalnie zaprojektowane do nich elementy składowe:

1. bezzałogowe statki powietrzne ([drony]), zdalnie sterowane statki powietrzne (RPV), autonomiczne programowalne pojazdy powietrzne oraz bezzałogowe »statki powietrzne lżejsze od powietrza«;

[…]

ML 11 Sprzęt elektroniczny, [satelity], wymieniony poniżej:

[…]

c. [satelity] specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów wojskowych oraz elementy składowe [satelitów] specjalnie zaprojektowane do celów wojskowych”.

67 Z powyższego wynika, że udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu – w szczególności jeśli chodzi o opracowywanie, produkcję lub rozwój satelitów, statków lub bezzałogowych statków powietrznych odpowiadających opisowi zawartemu we wspólnym wykazie uzbrojenia – spełnia sporne kryterium, bez konieczności wykazywania przez Radę, iż ze względu na swoje znaczenie to udzielanie wsparcia przyczynia się do dalszego prowadzenia działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

68 W czwartej kolejności należy jednak podkreślić, że w każdym wypadku kwestię, czy dane zachowanie jest objęte spornym kryterium, należy rozpatrywać w odniesieniu do całego kontekstu prawnego i faktycznego. W konsekwencji gdy Rada nie może wykazać, że rozpatrywana działalność dotyczy satelitów lub łodzi „bezzałogowych”, które faktycznie odpowiadają opisowi zawartemu we wspólnym wykazie uzbrojenia, okoliczność, iż działalność ta jest prowadzona we współpracy z AIO w odniesieniu do produkcji satelitów lub we współpracy z irańskim ministerstwem obrony i IRGC w ramach

konkursów dotyczących łodzi „bezzałogowych”, pozwala stwierdzić – jeśli twierdzenia Rady odnoszące się do tej współpracy są wystarczająco wykazane – że wsparcie udzielane w ten sposób rządowi irańskiemu ma wystarczające znaczenie, aby spełnić sporne kryterium.

69 AIO, którą w zaskarżonych aktach Unii wskazano ze względu na „m.in. produkcję satelitów”, sama jest bowiem umieszczona w wykazach, ponieważ „prowadzi nadzór nad wytwarzaniem pocisków w Iranie”, w tym w trzech grupach przemysłowych wskazanych w rezolucji nr 1737 (2006) Rady Bezpieczeństwa. Co się tyczy IRGC, jest on umieszczony w wykazach z następujących względów:

„Odpowiada za irański program jądrowy. Sprawuje kontrolę operacyjną nad irańskim programem balistycznym. Podjął próby zamówień w celu wspierania irańskiego programu balistycznego i jądrowego”.

70 W tych okolicznościach bezpośrednie zaangażowanie AIO w produkcję pocisków i IRGC w program jądrowy i kontrolę operacyjną programu pocisków balistycznych w Iranie – którego to zaangażowania skarżący nie kwestionuje w niniejszym wypadku – pozwala domniemywać, że działalność prowadzona we współpracy z tymi podmiotami rządu irańskiego, dotycząca produkcji satelitów i rozwoju łodzi „bezzałogowych”, wykazuje określony interes w dalszym prowadzeniu programu jądrowego stwarzającego zagrożenie rozprzestrzeniania broni jądrowej lub w opracowywaniu systemów przenoszenia broni jądrowej.

71 W niniejszym wypadku należy zbadać, czy twierdzenia Rady, odnoszące się do prowadzenia takiej działalności przez skarżącego, są wystarczająco wykazane.

W przedmiocie powołanych przez Radę dowodów

72 Skarżący podnosi, że Rada nie wykazała, iż wskazana w przedstawionych przez nią dokumentach działalność wskazuje – rozpatrywana w całości – na „wysoki stopień zaangażowania w działalność irańskiego rządu w dziedzinie wojskowej i w dziedzinach powiązanych”. W szczególności Rada nie uściśliła, jaki rodzaj wsparcia rządu irańskiego wynika ze współpracy skarżącego z AIO i z IRGC. Fakt, że skarżący współpracował z rządem swojego państwa – podobnie jak inne uniwersytety irańskie – stanowi cechę każdego instytutu badawczego w dziedzinie nauki i technologii w jakimkolwiek państwie w świecie.

73 Ponadto Rada nie sprawdziła prawdziwości informacji zawartych w przedstawionych dokumentach, które w większości są jedynie dokonanymi przez Radę tłumaczeniami biuletynów informacyjnych, czyli informacjami z drugiej ręki. Co więcej, oryginały tych dokumentów zostały zredagowane w języku perskim, a niektóre z tych oryginalnych tekstów według skarżącego nie zostały przekazane przez Radę.

74 Zdaniem Rady poświadczona za pomocą przedstawionych przez nią dokumentów współpraca skarżącego, po pierwsze, z ministerstwem obrony, oraz po drugie, z AIO i z IRGC – które są podmiotami kontrolowanymi przez państwo irańskie i umieszczonymi w wykazach ze względu na ich zaangażowanie w programy dotyczące pocisków balistycznych Islamskiej Republiki Iranu – stanowi udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu w rozumieniu spornego kryterium.

75 W niniejszym wypadku należy dokonać oceny mocy dowodowej powołanych przez Radę dowodów na poparcie każdego z elementów uzasadnienia ponownego umieszczenia nazwy skarżącego w wykazach, wskazanych w zaskarżonych aktach (zob. pkt 46 powyżej), aby rozpatrzyć, czy w świetle brzmienia i zakresu spornego kryterium – uściślonych w szczególności w pkt 54 i 67–70 powyżej – uzasadnienie to zostało wykazane w sposób wymagany prawem (zob. pkt 77–103 poniżej). To rozpatrzenie pozwoli ustalić, czy owo uzasadnienie – rozpatrywane w całości – pozwala w ten sposób uzasadnić ponowne umieszczenie nazwy skarżącego w wykazach (zob. pkt 104 poniżej).

76 Na wstępie należy oddalić argument, który skarżący powołał na rozprawie i zgodnie z którym dokumenty przedstawione przez Radę, aby wykazać uzasadnienie umieszczenia jego nazwy w zaskarżonych aktach, są zbyt dawne. Jeśli chodzi o rozwój satelitów i łodzi „bezzałogowych", większość powołanych przez Radę dokumentów pochodzi z 2012 r. i wskazuje na współpracę bez precyzyjnej daty końcowej (MD 176/14 RELEX, MD 177/14 RELEX, MD 178/14 RELEX). Ponadto dokument MD 179/14 RELEX – dotyczący przemówienia wygłoszonego przez dowodzącego siłami morskimi IRGC i pochodzący z witryny internetowej skarżącego – pochodzi ze stycznia 2014 r. Jeśli chodzi o umowę o współpracy między skarżącym a siłami powietrznymi IRGC, należy przypomnieć, że dokument MD 180/14 RELEX znajdował się jeszcze w tej witrynie w chwili przyjęcia zaskarżonych aktów.

– W przedmiocie umowy z AIO dotyczącej produkcji satelitów

77 Na poparcie twierdzeń odnoszących się do umowy skarżącego z AIO dotyczącej produkcji satelitów Rada przedstawiła dokumenty MD 176/14 RELEX i MD 177/14 RELEX, zawarte w jej aktach (zob. pkt 15 powyżej). Chodzi o kopie stron internetowych pochodzące z archiwów reportażu BBC, zredagowanych w języku angielskim, zawierające tekst dwóch sprawozdań agencji prasowej Islamskiej Republiki Iranu – Islamic Republic News Agency (IRNA). Jak wskazuje skarżący, te sprawozdania IRNA nie zostały przedstawione. Jednakże skarżący nie kwestionuje prawdziwości zawartych w dokumentach BBC informacji. Skarżący podnosi w istocie, że informacje te nie uzasadniają ponownego umieszczenia jego nazwy w wykazach.

78 W pierwszym z tych dokumentów (MD 176/14 RELEX), datowanym na dzień 3 lutego 2012 r. i zatytułowanym „Iran to have greater achievements in space industry – defence minister" („Iran osiągnie więcej w dziedzinie przemysłu kosmicznego – minister obrony"), wskazano ogłoszenie irańskiego ministra obrony dotyczące uruchomienia przez AIO satelity opracowanego i skonstruowanego przez studentów skarżącego pod kierownictwem członka High Council of Space. Zgodnie z oświadczeniem dyrektora AIO, także zawartym w wyżej wspomnianym dokumencie, chodzi o zdalnie kontrolowanego satelitę próbnego, który filmowałby Ziemię z większą dokładnością. Ów ważący 50 kg mikrosatelita miałby szereg zastosowań w różnych dziedzinach, takich jak meteorologia, zarządzanie katastrofami naturalnymi i pomiary temperatury oraz wilgotności powietrza.

79 Drugi dokument (MD 177/14 RELEX), datowany na dzień 2 października 2012 r. i zatytułowany „Iran to launch more satellites this year" („Iran wystrzeli w tym roku więcej satelitów"), odnosi się do ogłoszenia przez dyrektora AIO o uruchomieniu innego satelity, który zostanie skonstruowany przez skarżącego, wyposażony w panele słoneczne i będzie miał za zadanie sfotografować Ziemię z wysokości 250–370 km.

80 Skarżący podnosi, że dokument MD 176/14 RELEX dotyczy mikrosatelity opracowanego do celów pokojowych. Ponadto skarżący twierdzi, że nie uczestniczył w opracowywaniu ani w wytwarzaniu systemów przenoszenia lub w uruchomieniu tego satelity czy satelity wskazanego w dokumencie MD 177/14 RELEX. Wyżej wspomniane dokumenty nie zawierają żadnego dowodu na to, że opracowywanie i konstruowanie wskazanych w nich satelitów wspiera dalsze prowadzenie przez rząd irański działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

81 Należy wskazać, że dokumenty MD 176/14 RELEX i MD 177/14 RELEX nie zawierają żadnej wskazówki pozwalającej na uznanie, iż oba wskazane satelity zostały specjalnie opracowane lub zmodyfikowane dla celów wojskowych, w rozumieniu wspólnego wykazu uzbrojenia (zob. pkt 66 powyżej). Ponadto dokumenty te nie odnoszą się do dotyczącej produkcji satelitów umowy między skarżącym a AIO.

82 Jednakże okoliczność, że uruchomienie pierwszego satelity przez AIO zostało ogłoszone przez irańskie ministerstwo obrony (zob. pkt 78 powyżej), potwierdza znaczenie tego satelity w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych. Ponadto fakt, iż AIO – która dokonuje uruchomienia satelitów – sama jest umieszczona w wykazach ze względu na swoje zaangażowanie w produkcję pocisków, potwierdza tę analizę (zob. pkt 70 powyżej). W tym kontekście powołany przez skarżącego brak jakiegokolwiek zaangażowania skarżącego w opracowywanie i produkcję systemów przenoszenia przy uruchomieniu jest pozbawiony istotności, jako że Rada zarzuca skarżącemu wyłącznie działalność odnoszącą się do opracowywania i produkcji satelitów.

83 A zatem działalność skarżącego odnosząca się do produkcji satelitów może zostać uznana za udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu, w rozumieniu spornego kryterium.

– W przedmiocie współpracy z irańskim ministerstwem obrony i IRGC związanej z konkursami dotyczącymi łodzi „bezzałogowych”

84 Aby wykazać, że skarżący współpracuje z irańskim ministerstwem obrony i IRGC w ramach konkursów dotyczących łodzi „bezzałogowych”, Rada przedstawiła, po pierwsze, zawarte w jej aktach dokumenty MD 178/14 RELEX i MD 179/14 RELEX (zob. pkt 15 powyżej), oraz po drugie, w załączniku do dupliki, artykuł opublikowany w witrynie internetowej dziennika *Iran Daily Brief* z dnia 30 stycznia 2014 r.

85 Dokument MD 178/14 RELEX to artykuł prasowy z dnia 12 maja 2012 r. opublikowany przez agencję prasową Fars News Agency. W artykule tym, zatytułowanym „Ścisła współpraca między Sharif University a ministerstwem obrony / Problemy marynarki są w Iranie zaniedbywane”, przedstawiono wywiad udzielony tej agencji przez prezesa grupy inżynierii morskiej skarżącego, w którym to wywiadzie ów wysoki funkcjonariusz skarżącego wspomina umowę zawartą między komisją naukową skarżącego a organizacją przemysłu morskiego ministerstwa obrony, odnoszącą się do konkursów dotyczących łodzi „bezzałogowych”. Zgodnie z tą umową nie istnieje żadne ograniczenie finansowe ani operacyjne dotyczące zatwierdzonych projektów. Owa ścisła współpraca między skarżącym a wyżej wspomnianą organizacją ministerstwa obrony rozpoczęła się dwa lata wcześniej.

86 Co się tyczy dokumentu MD 179/14 RELEX, zawiera on w szczególności artykuł z dnia 21 stycznia 2014 r., pochodzący z witryny internetowej skarżącego i zatytułowany „Wsparcie marynarki dla laureatów konkursów dotyczących łodzi »bezzałogowych«”. W artykule tym omówiono przemówienie wygłoszone przez dowodzącego siłami morskimi IRGC podczas ceremonii otwarcia trzeciego konkursu dotyczącego łodzi „bezzałogowych”, które to przemówienie odnosiło się do strategicznego znaczenia rozwoju technologicznego tego rodzaju łodzi oraz do współpracy sił morskich IRGC i irańskich ośrodków badawczych.

87 Skarżący twierdzi, iż z dokumentu MD 178/14 RELEX wynika, że w chwili przeprowadzenia wskazanego w nim wywiadu nie uzgodniono żadnego projektu. Co więcej, dokument ten nie zawiera żadnej informacji dotyczącej ewentualnych projektów. W replice skarżący uściślił, że zorganizował tylko jeden konkurs dotyczący łodzi „bezzałogowych”. Dokument MD 179/14 RELEX, w którym nie wspomniano skarżącego, odnosi się zatem do konkursu, którego skarżący nie zorganizował. Co więcej, zdaniem skarżącego z przemówienia dowodzącego siłami morskimi IRGC nie wynika koniecznie, że sporne łodzie są przeznaczone do celów wojskowych. W każdym wypadku Rada nie wyjaśniła, z jakiego powodu udział skarżącego w opracowywaniu łodzi – nawet dla celów wojskowych – wspiera dalsze prowadzenie przez rząd irański działalności polegającej na rozprzestrzenianiu broni jądrowej.

88 W duplice Rada podniosła, że twierdzeniu skarżącego, zgodnie z którym nie zorganizował on trzeciego konkursu dotyczącego łodzi „bezzałogowych”, zaprzecza artykuł opublikowany w witrynie internetowej dziennika *Iran Daily Brief*, przedstawiony w załączniku do dupliki.

89 Ten artykuł z dnia 30 stycznia 2014 r. jest zatytułowany następująco: „Według dowodzącego siłami morskimi IRGC utworzono organizację zajmującą się bezzałogowymi statkami bojowymi” („IRGCN commander: Organisation of Smart Combat Vessels established”). Rada wskazuje, że w przemówieniu wygłoszonym podczas ceremonii otwarcia trzeciego konkursu dotyczącego „niezależnych statków nawodnych” [„Autonomous Surface Vehicles (ASV)”], która miała miejsce w Sharif University of Technology, dowodzący sił morskich IRGC oświadczył, iż IRGC utworzył bojową sekcję łodzi „bezzałogowych”.

90 Z powyższego artykułu wynika, po pierwsze, że wobec braku jakiegokolwiek innego wyjaśnienia skarżącej trzeci konkurs dotyczący łodzi „bezzałogowych” odnosił się do łodzi mogących mieć zastosowanie wojskowe. Po drugie, okoliczność, że ceremonia otwarcia tego konkursu miała miejsce w pomieszczeniach skarżącego, pozwala stwierdzić, iż – z zastrzeżeniem przeciwnego dowodu – skarżący jest zaangażowany w ramach tej organizacji.

91 Wyżej wspomniany artykuł z dnia 30 stycznia 2014 r. stanowi zatem dodatkowy dowód potwierdzający okoliczności wskazane w dokumentach MD 178/14 RELEX i MD 179/14 RELEX, odnoszące się do współpracy skarżącego z ministerstwem obrony i z IRGC w ramach konkursów dotyczących łodzi „bezzałogowych” (zob. pkt 85 i 86 powyżej). Nie zawiera on nowych okoliczności faktycznych na poparcie umieszczenia nazwy skarżącego w wykazach, lecz ogranicza się do wykazania twierdzeń sformułowanych już przez Radę w piśmie z dnia 4 września 2014 r. (zob. pkt 15 powyżej) i odnosi się do argumentów podniesionych przez skarżącego w toku postępowania przed Sądem. Może on zatem zostać uwzględniony, mimo że nie zawarto go w aktach Rady, i to bez naruszenia przysługujących skarżącemu prawa do obrony i prawa do skutecznego środka prawnego.

92 Z powyższego wynika, że Rada wykazała w sposób wymagany prawem, iż działalność skarżącego odnosząca się do konkursów dotyczących łodzi „bezzałogowych” spełnia sporne kryterium.

– W przedmiocie umowy między skarżącym a siłami powietrznymi IRGC

93 Rada przedstawiła tekst „umowy o udostępnieniu pomieszczeń w instytucie technologicznym Sharif” („Agreement to Assign Space in Sharif's Technology House”) zawartej między departamentem badań i technologii skarżącego a siłami powietrznymi IRGC, reprezentowanymi przez dyrektora instytutu badawczego SAK tych sił powietrznych (zwanego dalej „instytutem badawczym”), którą to umowę zawarto w aktach Rady pod sygnaturą MD 180/14 RELEX.

94 Skarżący podnosi, że chodzi o zwykły niepodpisany list intencyjny. Ponadto w piśmie tym określono wyłącznie ogólne zarysy współpracy i powinno ono zostać uzupełnione szczegółowymi umowami operacyjnymi.

95 Rada uściśla, że dokument MD 180/14 RELEX pochodzi z witryny internetowej skarżącego. Twierdzi ona, że umowa ta, nawet przy założeniu, iż nie została podpisana przez strony, potwierdza w każdym wypadku rzeczywisty zamiar rozwoju określonego poziomu współpracy między skarżącym a instytutem badawczym.

96 W tym względzie należy stwierdzić, że zgodnie z dokumentem MD 180/14 RELEX umowa miała obowiązywać w okresie między datą podpisania a dniem 20 marca 2013 r. oraz że mogła zostać przedłużona za wspólnym porozumieniem stron przy uwzględnieniu stopnia działalności. Ponadto tekst umowy został także udostępniony w witrynie internetowej skarżącego w chwili przyjęcia zaskarżonych aktów, w dniu 7 listopada 2014 r. Powyższe okoliczności pozwalają domniemywać, że skarżący utrzymuje relacje z siłami powietrznymi IRGC w celu współpracy naukowej i technologicznej.

97 Wprawdzie, jak wskazuje skarżący, umowa ta nie odnosi się wyraźnie do działalności w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych, niemniej klauzule umowne wskazują na decydujący wpływ instytutu badawczego, i w konsekwencji IRGC, na relacje skarżącego z przemysłem, a także na wybór jego projektów badawczych i nadzór nad nimi. Z umowy tej wynika bowiem wyraźnie, że zasadniczo ma ona na celu rozwój i organizację relacji między skarżącym a przemysłem, a także zaspokojenie potrzeb przemysłu za pomocą istniejących zasobów skarżącego. Instytut badawczy zobowiązuje się w szczególności do zawarcia ze skarżącym umowy w celu wykonania wymaganych przez przemysł projektów badawczych, a w szczególności wykonania propozycji przedłożonych przez ten instytut (pkt 5.1 umowy). To instytut określa szczególne dziedziny zainteresowania dla przedsiębiorstw i przedstawia je skarżącemu w celu zawarcia umowy (pkt 5.11 umowy). Ze swej strony skarżący zobowiązuje się w szczególności do przedstawiania okresowych sprawozdań dotyczących wyników badań związanych z przemysłem (pkt 6.1 umowy) i do udostępniania zasobów uniwersyteckich związanych z przemysłem (pkt 6.4 umowy).

98 Powyższe okoliczności nie pozwalają same w sobie wykazać, że skarżący udziela wsparcia rządowi irańskiemu w odniesieniu do sprzętu objętego wspólnym wykazem uzbrojenia (zob. pkt 67 powyżej). Natomiast należy podkreślić, że w wyżej wspomnianej umowie z siłami powietrznymi IRGC przewidziano ścisłą i systematyczną współpracę skarżącego z instytutem badawczym w zakresie działalności badawczej skarżącego, przy uwzględnieniu potrzeb przemysłu irańskiego. Umowa ta ma zatem zastosowanie do wszystkich dziedzin przemysłu, w tym dziedziny wojskowej i dziedzin powiązanych, wskazanych w uzasadnieniu umieszczenia nazwy skarżącego. Uwzględniając zaangażowanie IRGC w program jądrowy i w kontrolę operacyjną programu pocisków balistycznych w Iranie (zob. pkt 70 powyżej) oraz w licznych kluczowych sektorach gospodarki, umowa potwierdza, że wsparcie udzielane w ten sposób przez skarżącego rządowi irańskiemu – ze względu na swoje znaczenie – jest objęte spornym kryterium (zob. pkt 68 powyżej).

– W przedmiocie umowy między skarżącym a sześcioma innymi uniwersytetami w dziedzinie badań związanych z obroną

99 Aby wykazać istnienie umowy między skarżącym a sześcioma innymi uniwersytetami mającej na celu wspieranie rządu irańskiego poprzez badania związane z obroną, Rada oparła się na dokumencie MD 181/14 RELEX, zawartym w jej aktach i zawierającym kompilację informacji pochodzących z witryn internetowych irańskich agencji prasowych, w szczególności IRNA, dotyczących rozwoju militarnego w Iranie w okresie między 15 czerwca a 11 lipca 2012 r.

100 Z powyższego dokumentu wynika, że w artykule IRNA z dnia 23 czerwca 2012 r. wskazano, iż skarżący i sześć innych uniwersytetów podpisali umowę o współpracy w dziedzinie edukacji, wspólnych badań i tworzenia ośrodków doskonalenia. Minister nauki, badań i technologii podkreślił w tym względzie rolę uniwersytetów w zakresie „neutralizacji podejmowanych przez nieprzyjaciół działań i planów dotyczących wspólnoty uniwersyteckiej kraju". Według Rady ów minister ogłosił, że ministerstwo udzieli wsparcia finansowego badaniom i działalności w dziedzinach powiązanych z obroną.

101 Jednakże, wbrew temu, co twierdzi Rada, wyżej wspomniana umowa nie może stanowić poszlaki wskazującej na udzielanie przez skarżącego wsparcia rządowi irańskiemu, w rozumieniu spornego kryterium. Chodzi bowiem o umowę o współpracy między uniwersytetami, dotyczącą w sposób ogólny zwykłej działalności szkoleniowej i badawczej właściwej uniwersytetom. W tym kontekście wskazane w dokumencie MD 181/14 RELEX ogólne oświadczenia ministra nauki, badań i technologii nie wystarczają, aby domniemywać – wobec braku jakiejkolwiek konkretnej informacji odnoszącej się do brzmienia tej umowy – że umowa ta odnosi się w szczególności do działalności badawczej i rozwoju technologicznego w dziedzinie obrony lub w dziedzinach powiązanych ani że ma ona zatem na celu udzielanie wsparcia rządowi irańskiemu.

– W przedmiocie zajęć uniwersyteckich w dziedzinie inżynierii bezzałogowych statków powietrznych

102 Skarżący słusznie wskazuje, że przedstawione przez Radę dokumenty nie zawierają żadnego dowodu na to, iż skarżący prowadzi zajęcia opracowane przez ministerstwo nauki, badań i technologii w dziedzinie inżynierii bezzałogowych statków powietrznych.

103 A zatem, mając na względzie, iż ten element uzasadnienia umieszczenia nazwy skarżącego w wykazach nie został wykazany, nie może on przyczynić się do uzasadnienia przyjęcia zaskarżonych aktów.

– Wnioski

104 Z wszystkich powyższych rozważań wynika, że uzasadnienie umieszczenia nazwy skarżącego w wykazach odnoszące się do jego działalności, po pierwsze, w dziedzinie satelitów, oraz po drugie, w dziedzinie łodzi „bezzałogowych", jest wystarczająco wykazane, jak stwierdzono w pkt 83 i 92 powyżej. Ponadto umowa między skarżącym a siłami powietrznymi IRGC potwierdza zaangażowanie skarżącego na rzecz rządu irańskiego w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych (zob. pkt 98 powyżej). Wszystkie powyższe względy uzasadniają zatem umieszczenie nazwy skarżącego w zaskarżonych aktach na podstawie spornego kryterium.

105 Z powyższego wynika, że zarzut drugi należy oddalić.

*W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia prawa własności i zasady proporcjonalności*

106 Skarżący podnosi przede wszystkim, że w zakresie, w jakim ponowne umieszczenie jego nazwy w wykazach nie jest zasadne, zaskarżone akty naruszają prawo własności i są niezgodne z zasadą proporcjonalności.

107 Następnie skarżący zarzuca Radzie brak uwzględnienia tego, że nie jest on przedsiębiorstwem handlowym, lecz uniwersytetem. A zatem umieszczenie jego nazwy w wykazach nie narusza wyłącznie jego własnych praw, lecz także prawa przysługujące jego wykładowcom i studentom. Umieszczenie to jest również nieproporcjonalne, ponieważ narusza też prawa współpracowników naukowych skarżącego, prawo do nauki określone w art. 2 protokołu nr 1 do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., a także art. 14 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz wolność wypowiedzi i informacji określoną w art. 10 wspomnianej konwencji i w art. 11 karty praw podstawowych.

108 Wreszcie skarżący twierdzi, że zaskarżone akty mają negatywny wpływ na jego działalność badawczą i szkoleniową, w szczególności w zakresie, w jakim od chwili pierwotnego umieszczenia wydawcy zaprzestali publikacji artykułów irańskich autorów i rozwiązali łączące ich ze skarżącym umowy dotyczące publikacji pięciu dzieł w języku angielskim, a także w jakim skarżący nie otrzymuje już czasopism ani dzieł i katalogów naukowych publikowanych w Europie oraz w jakim skarżący nie może już nabyć materiałów badawczych i laboratoryjnych w państwach członkowskich Unii ani nie ma już dostępu do niektórych badawczych witryn internetowych, a także w jakim jego członkowie nie otrzymują już wiz, aby udać się na terytorium państwa członkowskiego Unii.

109 Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zasada proporcjonalności, która zalicza się do podstawowych zasad prawa Unii, wymaga, by środki prawne wynikające z zastosowania przepisu prawa Unii były odpowiednie do realizacji zgodnego z prawem celu zamierzonego przez dane regulacje i nie wykraczały poza to, co jest konieczne do jego osiągnięcia (zob. wyrok z dnia 13 września 2013 r., Makhlouf/Rada, T-383/11, Zb.Orz., EU:T:2013:431, pkt 98 i przytoczone tam orzecznictwo).

110 W niniejszym wypadku należy wskazać, że okoliczność, iż zaskarżone akty wywierają wpływ nie tylko na prawo własności skarżącego, lecz także na jego działalność badawczą i szkoleniową, a nawet na inne uprawnienia wspomniane w pkt 107 powyżej, nie pozwala stwierdzić, że akty te mają nieproporcjonalny charakter. W zakresie, w jakim poprzez swoją wskazaną w zaskarżonych aktach działalność badawczą i rozwojową skarżący udziela wsparcia rządowi irańskiemu, zabronionego przez mające zastosowanie uregulowania, jak wskazano w pkt 104 powyżej, Rada mogła bowiem stwierdzić – nie przekraczając granic przysługujących jej uprawnień dyskrecjonalnych – że ponowne umieszczenie nazwy skarżącego w wykazach stanowi odpowiedni i niezbędny środek dla celów walki z rozprzestrzenianiem broni jądrowej.

111 Z powyższego wynika, że zarzut trzeci należy oddalić.

*W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego nadużycia władzy*

112 W pierwszej kolejności skarżący podnosi, że okoliczność, iż przedstawione przez Radę dokumenty nie pozwalają wykazać uzasadnienia ponownego umieszczenia jego nazwy, wskazuje na to, iż Rada w rzeczywistości oparła się na innym uzasadnieniu niż to wskazane w decyzji o pierwotnym umieszczeniu, której nieważność stwierdzono w ww. w pkt 14 wyroku Sharif University of Technology/Rada (EU:T:2014:607).

113 W powyższej argumentacji skarżący ograniczył się do powtórzenia, na poparcie niniejszego zarzutu, argumentu powołanego już przez skarżącego w ramach zarzutu pierwszego, zgodnie z którym Rada nie przekazała mu niektórych informacji zawartych w jej aktach, na których oparto zaskarżone akty. Argumentację tę należy zatem oddalić ze względów wskazanych w pkt 33–35 powyżej, do których należy odesłać.

114 W drugiej kolejności skarżący twierdzi, że spośród trzech uniwersytetów umieszczonych w wykazach jedynie umieszczenie jego nazwy oparto na spornym kryterium. Umieszczenie w wykazach nazw dwóch innych uniwersytetów oparto zdaniem skarżącego na kryterium zaangażowania w program jądrowy Iranu. W tym kontekście skarżący jest zdania, że nieumieszczenie w wykazach nazw pięciu uniwersytetów będących stronami – wraz ze skarżącym – umowy zawartej przez sześć uniwersytetów w celu wspierania rządu irańskiego poprzez badania związane z obroną, którą to umowę wskazano w uzasadnieniu jednego z zaskarżonych aktów, wskazuje na to, iż ponowne umieszczenie jego nazwy opiera się w rzeczywistości na innym względzie.

115 W tej kwestii należy stwierdzić, że twierdzenie skarżącego odnoszące się do umieszczenia jego nazwy z innych względów niż w wypadku dwóch pozostałych uniwersytetów, wspomniane w pkt 114 powyżej, jest w niniejszym wypadku pozbawione istotności. Ponadto okoliczność, że pięć pozostałych uniwersytetów będących stronami umowy wskazanej w jednym z uzasadnień ponownego umieszczenia nazwy skarżącego w wykazach nie jest objętych środkami ograniczającymi na podstawie spornego kryterium, nie może stanowić wskazówki związanej z nadużyciem władzy.

116 Z uzasadnienia zaskarżonych aktów wynika bowiem, że udział skarżącego w tej umowie stanowi tylko jeden z pięciu powodów ponownego umieszczenia jego nazwy w wykazach. Trzy inne powody wskazane w zaskarżonych aktach odnoszą się odpowiednio do umów o współpracy z podmiotami rządu irańskiego dotyczących produkcji satelitów, organizacji konkursów dotyczących łodzi „bezzałogowych”, a także do współpracy strategicznej i organizacyjnej z IRGC (zob. pkt 46 powyżej). Jak orzeczono zaś w pkt 104 powyżej, te trzy inne powody, rozpatrywane w całości, uzasadniają ponowne umieszczenie nazwy skarżącego w wykazach, podczas gdy powód odnoszący się do wyżej wspomnianej umowy między sześcioma uniwersytetami w dziedzinie badań związanych z obroną został uznany za niewykazany (zob. pkt 101 powyżej).

117 Ze wszystkich powyższych względów zarzut czwarty należy oddalić.

118 Z powyższego wynika, że żądanie stwierdzenia nieważności zaskarżonych aktów należy oddalić.

2. *W przedmiocie żądania odszkodowawczego*

119 Skarżący podnosi, że ponowne bezzasadne umieszczenie jego nazwy w wykazach naruszyło jego dobre imię. Stwierdzenie nieważności tego ponownego umieszczenia nie jest zdaniem skarżącego wystarczające, aby zadośćuczynić mu za doznaną krzywdę.

120 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem powstanie odpowiedzialności pozaumownej Unii, w rozumieniu art. 340 akapit drugi TFUE, z powodu niezgodnego z prawem zachowania jej organów jest uzależnione od łącznego spełnienia określonych przesłanek, a mianowicie: bezprawności zarzucanego instytucjom zachowania, rzeczywistego charakteru szkody oraz istnienia związku przyczynowego między zarzucanym instytucjom zachowaniem a poniesioną szkodą (zob. wyroki: z dnia 9 września 2008 r., FIAMM i in./Rada i Komisja, C-120/06 P i C-121/06 P, Zb.Orz., EU:C:2008:476, pkt 106 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 25 listopada 2014 r., Safa Nicu Sepahan/Rada, T-384/11, Zb.Orz., EU:T:2014:986, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

121 Kumulatywny charakter tych trzech przesłanek powstania odpowiedzialności oznacza, że gdy jedna z nich nie zostanie spełniona, skargę o odszkodowanie należy oddalić w całości, bez potrzeby badania pozostałych przesłanek (wyrok z dnia 8 maja 2003 r., T. Port/Komisja, C-122/01 P, Rec, EU:C:2003:259, pkt 30; ww. w pkt 120 wyrok Safa Nicu Sepahan/Rada, EU:T:2014:986, pkt 48).

122 Ze względu na to, że przesłanka dotycząca bezprawności umieszczenia nazwy skarżącego w wykazach nie jest spełniona w niniejszym wypadku, jak stwierdzono w pkt 118 powyżej, należy oddalić żądanie odszkodowawcze skarżącego i w konsekwencji skargę w całości.

**W przedmiocie kosztów**

123 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

124 Ponieważ oddalono wszystkie żądania i zarzuty skarżącego, a Rada wniosła o obciążenie go kosztami, należy obciążyć skarżącego wszystkimi kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (siódma izba)

orzeka, co następuje:

**1) Skarga zostaje oddalona.**

**2) Sharif University of Technology pokrywa własne koszty oraz koszty poniesione przez Radę Unii Europejskiej.**

Van der Woude Wiszniewska-Białecka

Ulloa Rubio

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 28 kwietnia 2016 r.

Podpisy

# Spis treści

Okoliczności powstania sporu ..... 2

Postępowanie i żądania stron ..... 5

Co do prawa ..... 6

1. W przedmiocie żądania stwierdzenia nieważności ..... 6

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia prawa do obrony i prawa do skutecznej ochrony sądowej ..... 6

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego naruszenia prawa i oczywistych błędów w ocenie .... 7

W przedmiocie wykładni spornego kryterium w odniesieniu do działalności w dziedzinie wojskowej lub w dziedzinach powiązanych, wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonych aktów ..... 7

W przedmiocie powołanych przez Radę dowodów ..... 13

– W przedmiocie umowy z AIO dotyczącej produkcji satelitów ..... 14

– W przedmiocie współpracy z irańskim ministerstwem obrony i IRGC związanej z konkursami dotyczącymi łodzi „bezzałogowych” ..... 15

– W przedmiocie umowy między skarżącym a siłami powietrznymi IRGC ..... 16

– W przedmiocie umowy między skarżącym a sześcioma innymi uniwersytetami w dziedzinie badań związanych z obroną ..... 17

– W przedmiocie zajęć uniwersyteckich w dziedzinie inżynierii bezzałogowych statków powietrznych ..... 18

– Wnioski ..... 18

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia prawa własności i zasady proporcjonalności ..... 18

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego nadużycia władzy ..... 19

2. W przedmiocie żądania odszkodowawczego ..... 20

W przedmiocie kosztów ..... 20